

■ Teatrul „Mihai Eminescu“

25

La jumătatea lui octombrie, în strălucirea de aur, purpură și aramă a toamnei bucovinene, Botoșanii au cunoscut bucuria unor aniversări teatrale, al căror ecou a reverberat în patrimoniul cultural al întregii țări.

Teatrul „Mihai Eminescu” a sărbătorit 25 de ani de existență și totodată 145 de ani de când s-a jucat pentru prima oară teatru românesc la Botoșani. La rîndul său, Teatrul de păpuși „Vasilache” a împlinit 30 de ani de activitate.

Așa cum scrie în caietele festive editate cu acest prilej, și așa cum au subliniat, în caldele lor cuvîntări, cei care au omagiat activitatea colectivelor sărbătorite, orașul Botoșani se poate mîndri cu realizări prestigioase, spre care, nu o dată, s-au îndreptat cu interes privirile oamenilor de teatru din toată țara.

Precum odinioară — în acea memorabilă toamnă a anului 1838, cînd trupa lui Costache Caragiali, înghiebată la Botoșani, conferea vechii urbe (renumită pe atunci doar pentru tîrgul fîinii, pentru iarmaroace și negoțul cu blănuri) o nouă dimensiune, etitînd o spiritualitate de răsunset și durată — Teatrul „Mihai Eminescu” onorează astăzi, prin reprezentațiile sale, realizările oamenilor muncii din întreprinderile botoșanene, renumite în țară și peste hotare.

Consecvent fidel tradiției, teatrul botoșănean a desfășurat un adevărat program cultural, alăturînd dragostei pentru trecutul național promovarea perpetuă a valorilor noi din dramaturgia originală. În același cadru programatic s-au înscris nenumăratele acțiuni de cultură teatrală, festivaluri și colocvii de interes republican, printre care cel închinat restituirilor dramaturgice a contribuit considerabil la îmbogățirea repertoriului, fixînd profilul distinct al Teatrului „Mihai Eminescu”. În rîndul celor 20 de premiere cu peste 7.000 de spectacole înregistrate pe alișele celor 25 de stagioni, figurează, la loc de cinste, lucrări semnate de Mihai Eminescu, Nicolae Iorga, Mihail Sorbul, Eugen Lovinescu, Vasile Voiculescu, Mircea Eliade, Lucian Blaga etc.

Un titlu de merit și-a făcut teatrul și prin montarea unor texte contemporane. Alături de piesele lui Victor Eftimiu, Aurel Baranga, Horia Lovinescu, D. R. Popescu, lucrări dramatice semnate de Teodor Mazilu, Dumitru Solomon, Theodor Mănescu, Dragomir Horomnea au oferit în ultimii ani materia unor incitante experimente de laborator teatral cu rezultate creatoare demne de semnalat.

Pentru realizarea acestui valoros repertoriu în care s-au înscris totodată opere din marca dramaturgie universale (Cehov, Lope de Vega, Shakespeare), teatrul a apelat la regizori și scenografi din toate generațiile, al căror aport creator s-a materializat în realizarea unor spectacole reprezentative, de înaltă ținută artistică.

Cele două montări oferite publicului în zilele aniversare: *O soare la mahala* de Costache Caragiali și *O sărbătoare princiară* de Teodor Mazilu ilustrează elocvent programul cultural al instituției: un microafiș semnificativ prin opțiune repertorială — valorificarea moștenirii dramaturgice, cit și a unui proeminent dramaturg contemporan.

În *Sărbătoarea princiară*, spectacol sobru și riguros, realizat în regia și scenografia lui Alexa Visarion, am putut admira jocul de echipă, concentrat, unitar și tensionat. Remarcabile, interpretările celor patru actori: Sebastian Comănici, Doru Buzea, Marinela Pătru Bugeac și Iulia Boros.

Premiera *O soare la mahala*, în regia și scenografia actorului Constantin Măru, a avut meritul de a dezvălui și cealaltă fațetă a trupei de actori botoșăneni: angajarea deplină într-un joc dezlănțuit susținut cu multă dăruire și poftă ludică: Florin Zăncescu, Gheorghe Metzgerath, Doru Buzea, Suzana Macovei, Narcisa Vornicu, Mihai Păunescu, Petrisor Stan, Teodor Brădescu, Ion Plășanu, Ion Suslănescu, au slujit cu abnegație și conștiinciozitate profesională scrierea, marelui înaintaș care, în 1838, „făcea din acest

În O sărbătoare princiară, joc de echipă concentrat, unitar și tensionat

oraș singurul loc din țară unde graiul românesc răsuna pe o scenă de teatru.

Asemeni scenei de la Piatra Neamț, și Botoșanii au reprezentat o rampă de lansare pentru numeroși tineri actori. De-a lungul timpului, mulți dintre ei au devenit personalități artistice reale, impunându-se pe harta teatrală a întregii țări. Zece din acești fii ai urbei (aparținându-i prin naștere, sau prin debut scenic) au onorat festivitatea aniversării, compunând împreună un admirabil spectacol; o reprezentație emoționată prin semnificațiile conținute și armonioasă prin varietate și echilibru.

Îndrăgite azi vedete ale Naționalului ieșan, Teofil Vălcu, Dionisie Vitcu, Despina Marcu, Sergiu Tudose, au demonstrat cu strălucire forța talentului lor generos, darul de a crea atmosferă, variind registrele interpretative.

Nici bucureștenii nu s-au lăsat mai prejos: Florina Cercel și Mihai Mălaimare de la Național, Alexandrina Halic de la Teatrul „Ion Creangă”, Radu Panamarenco de la Giulești, Ana Vlădescu de la „Tândărică” au susținut spontan și liber, într-o diversitate interpretativă, un program caleidoscopic remarcabil.

Stelian Preda, mulți ani director și actor la Botoșani, a venit de la Bacău (unde deține acum aceleași funcții) și,

însoțit de trio-ul „Syriux” (proaspăt premiat la un concurs în Anglia), a prezentat, în acompaniamentul lor inspirat, un microrecital Eminescu-Bacovia, caracterizat prin sensibilitate și rafinament.

În cadrul excelentelor condiții organizatorice asigurate de teatru și de filiala A.T.M., oaspeții — reprezentanți ai C.C.E.S., A.T.M., oameni de teatru din Capitală și din țară, critici, profesori universitari, actori, regizori, directori de teatru, activiști culturali — au putut aprecia amploarea și complexitatea programului aniversar, care a cuprins și câteva vizite documentare la casele memoriale ale ilustrilor înaintași, care au trăit pe aceste meleaguri: Vasile Alecsandri, Mihai Eminescu, George Enescu.

Sub conducerea unui entuziast director și pasionat animator, Dumitru Ignat, Teatrul „Mihai Eminescu” continuă azi — cu sprijinul efectiv al forurilor locale de partid și de stat — marea tradiție culturală a acestor locuri. „La 25 de ani — scrie, în caietul festiv, directorul — teatrul nostru dorește să-și reînnoiască un angajament: acela de a servi arta teatrului, creația dramatică, nevoia de frumos și de adevăr a publicului. Cu toată credința și cu toate puterile sale!”

Valeria DUCEA